

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Με τον Σπορίκο και τον Φουντούκο

[Τίτλος: Δραστηριότητες μαθηματικών Α΄ Δημοτικού - Φύλλα εργασίας
Δημιουργία: Οδυσσέας Παπαθανασίου
Έκδοση: v1.0
Ημερομ.: 10.01.2024]

ΕΝΟΤΗΤΑ 13Η

Ένδειξη Δραστηριότητας - Τίτλος	Π.Μ.Α. Προγρ. Σπουδών (2024)
<u>Δ52 Ποδηλατοδρομίες.</u>	Αρ.Φ.1.2
<u>Δ64 Πρόσθεση με πάτημα στη δεκάδα.</u>	Αρ.Φ.1.15 - 16
<u>Δ75 Η διαφορά και το συμπλήρωμα (0 - 20).</u>	Αρ.Φ.1.15 και 17
<u>Δ83 Αριθμογραμμές πολλαπλής χρήσης (10, 20, 50,100).</u>	Αρ.Φ.1.9 και 10

Επίπεδο
Α΄ Δημοτικού

Βασικό θέμα - Π.Μ.Α. (Π.Σ.2021)

- Αρίθμηση, ανά 1, 2 5 και 10).
- Νοερές αριθμητικές πράξεις. (ΠΜΑ: Αρ.Φ.1.2)

Υλικά - Μέσα

- Φωτοτυπίες του φύλλου εργασίας.

Διδακτική προσέγγιση

Ποδηλατοδρομίες

Βγάζουμε πρώτα ένα φωτοαντίγραφο της διπλανής σελίδας και γράφουμε στις σημαιούλες των διαδρομών αριθμούς από το 1 έως το 10 με όποια σειρά θέλουμε. Ύστερα αναπαράγουμε το προετοιμασμένο φωτοαντίγραφο και το μοιράζουμε στους/στις μαθητές/τριες για να παίξουν ατομικά ή σε ζευγάρια.

1. Αρίθμηση ανά 1, 2, 5 και 10

Ο ποδηλάτης διανύει τη διαδρομή μπρος και πίσω, αριθμώντας σε κάθε σημαιούλα που συναντά, φωναχτά. π.χ. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 και 20 και προς τα πίσω.

2. Αριθμητικές πράξεις

α΄ Παιχνίδι με τους φίλους αριθμούς του 10

Ο παίχτης/παίχτρια, βάζει το δαχτυλάκι του στην αρχή της διαδρομής, ή παίρνει ένα μικροαντικείμενο για ποδήλατο και ξεκινάει τον αγώνα. Σε κάθε σημαιούλα που συναντάει, λογαριάζει νοερά και λέει φωναχτά τον δεύτερο "φίλο" αριθμό του 10 που αποτελεί το συμπλήρωμα του αριθμού της σημαιούλας που συναντά, π.χ. στη σημαιούλα με τον αριθμό 4 πρέπει να συμπληρώσει νοερά την πράξη $4 + \dots = 10$.

β΄ Παιχνίδι πρόσθεσης με πάτημα στη δεκάδα

1. Ο παίχτης/παίχτρια διαλέγει έναν αριθμό από τους 6, 7, 8 ή 9.

2. Σε κάθε σημαία που συναντάει, προσθέτει τον αριθμό της σε αυτόν που έχει διαλέξει π.χ. $6 + \dots = \dots$

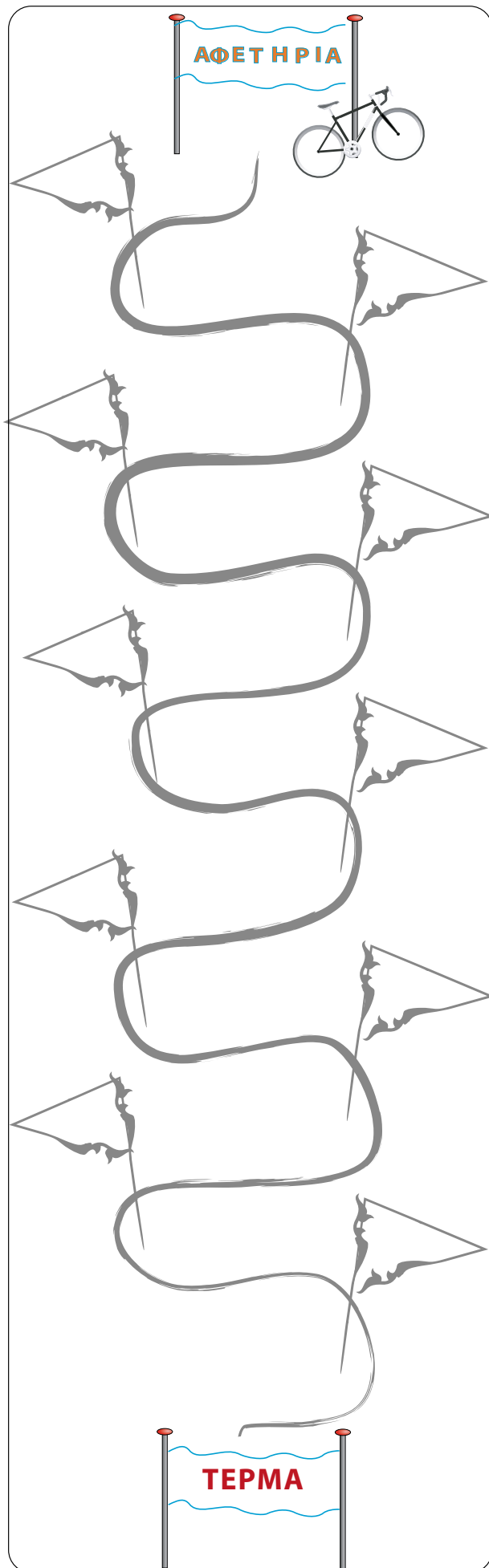
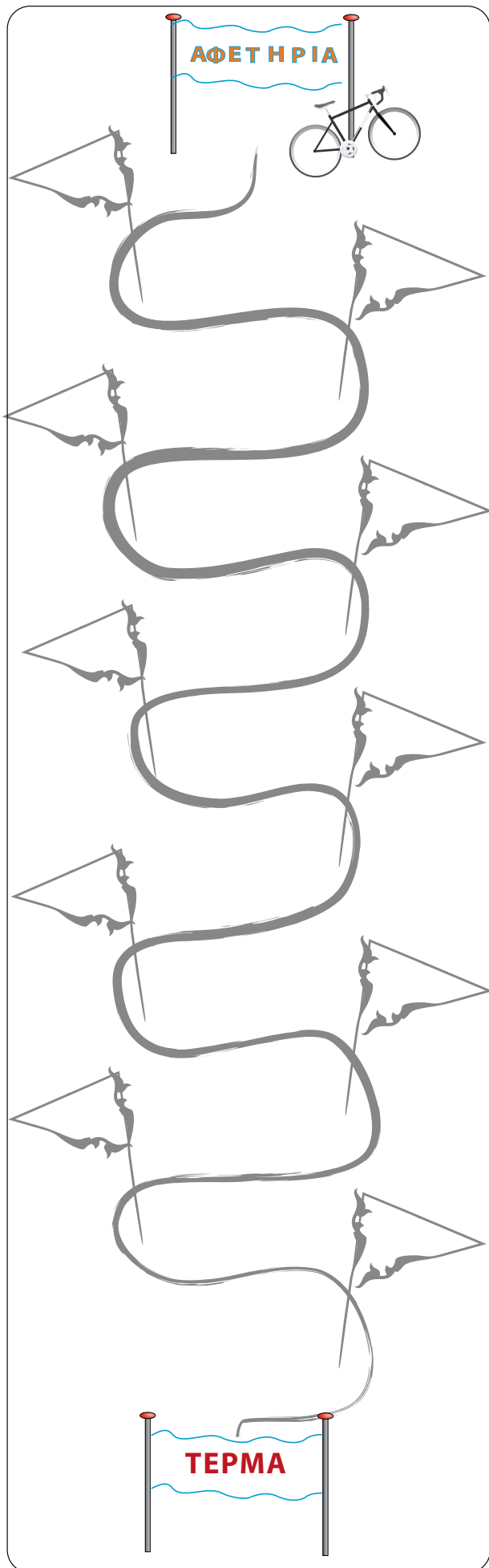
γ΄ Παιχνίδι αφαίρεσης με πάτημα στη δεκάδα

1. Ο παίχτης/παίχτρια διαλέγει έναν αριθμό από τους 12, 13, 14 ή 15.

2. Σε κάθε σημαία που συναντάει, αφαιρεί τον αριθμό της από αυτόν που έχει διαλέξει π.χ. $12 - \dots = \dots$

δ΄ Παιχνίδι με προπαίδειες αριθμών

Ο παίχτης/παίχτρια, επιλέγει την προπαίδεια ενός αριθμού, βάζει το δαχτυλάκι του στην αρχή της διαδρομής, ή παίρνει ένα μικροαντικείμενο για ποδήλατο και ξεκινάει τον αγώνα. Σε κάθε σημαιούλα που συναντάει, λογαριάζει νοερά και λέει φωναχτά το γινόμενο του αριθμού της σημαιούλας με τον αριθμό που επέλεξε.

64 Πρόσθεση με πάτημα στη δεκάδα

Επίπεδο
Α΄ Δημοτικού

Βασικό θέμα - Π.Μ.Α. (Π.Σ.2021)

- Πρόσθεση μονοψήφιων αριθμών με πάτημα στη δεκάδα.
(ΠΜΑ: Αρ.Φ.1.15 - 16)

Υλικά - Μέσα

- Φωτοτυπίες του φύλλου εργασίας.
- 1 δεκάπλευρο ζάρι.
- 20 μάρκες ή άλλα μικροαντικείμενα.

Διδακτική προσέγγιση

63 (γ΄) Πρόσθεση μονοψήφιων με πάτημα στη δεκάδα

Οι μαθητές/τριες ακολουθούν τις οδηγίες του φύλλου εργασίας και προσθέτουν μονοψήφιους αριθμούς που το άθροισμά τους υπερβαίνει τη δεκάδα. Τοποθετούν πρώτα τη μεγαλύτερη ποσότητα αντικειμένων στο πλαίσιο της δεκάδας και στη συνέχεια συμπληρώνουν τη δεκάδα, αναλύοντας τη δεύτερη ποσότητα σε δύο μέρη α) στο συμπλήρωμα της δεκάδας και β) στην ποσότητα αντικειμένων που περισσεύουν. Π.χ., $9 + 3 = 10 + 2 = 12$ (1Δ και 2 Μ).

64 Πρόσθεση μονοψήφιων αριθμών με πάτημα στη δεκάδα

1. Βάλε στο πλαίσιο με τα 10 κυκλάκια μερικές μάρκες π.χ. 9.
2. Ρίξε το ζάρι ή τράβηξε μία αριθμοκάρτα στην τύχη.
Αν έφερεις π.χ. το 3 θα προσθέσεις 3 μάρκες στις 9 που έβαλες.
3. Συμπλήρωσε πρώτα τη δεκάδα και μέτρησε πόσες μάρκες έμειναν, π.χ., 9 και 1 το συμπλήρωμα, έμειναν άλλες 2.
4. Τώρα έχεις να προσθέσεις μία δεκάδα και τις μάρκες που περίσσεψαν (2).
5. Γράψε τις ενέργειές σου στα μαθηματικά π.χ., $9 + 3 = 10 + 2 = 12$.

75 Η διαφορά και το συμπλήρωμα 0 - 20

Επίπεδο
Α΄ Δημοτικού

Βασικό θέμα - Π.Μ.Α. (Π.Σ.2021)

- Στρατηγικές προσθαφίρεσης, διαφορά ή συμπλήρωμα (0-20).
(ΠΜΑ: Αρ.Φ.1.15 και 17)

Υλικά - Μέσα

- Μάρκες ή άλλα μικροαντικείμενα.
- Φωτοτυπίες του φύλλου εργασίας.

Διδακτική προσέγγιση

Η δραστηριότητα αποσκοπεί στην εμπειρική εμπέδωση της στρατηγικής υπολογισμού της διαφοράς ή του συμπληρώματος δύο αριθμών.

Αφού διατάξουμε σε αντιστοιχία τις δύο αριθμητικές ποσότητες σύμφωνα με τις οδηγίες του φύλλου εργασίας, καλούμε τους/τις μαθητές/τριες να μετρήσουν,

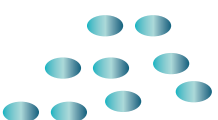
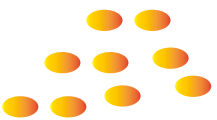
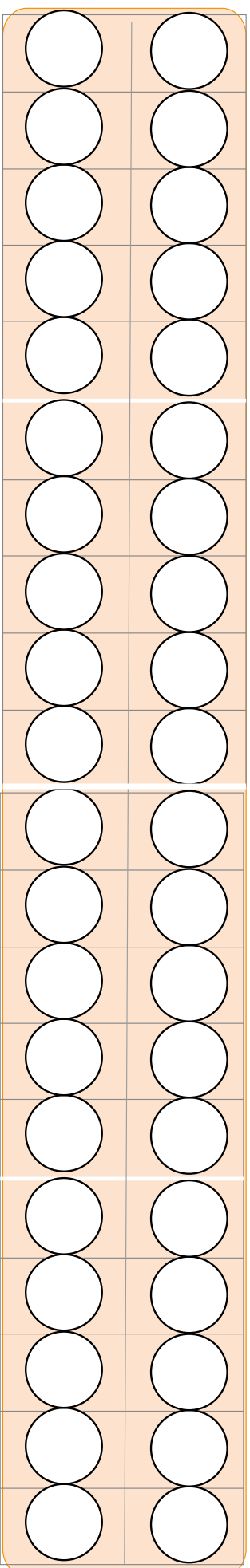
α) Τη διαφορά. Συγκρίνουμε με αντιστοιχία ένα προς ένα τα αντικείμενα των δύο ποσοτήτων και καταμετρούμε πόσα περισσεύουν από τη μεγαλύτερη ποσότητα.

β) Το συμπλήρωμα. Συμπληρώνουν (προσθέτουν) στον μικρότερο αριθμό αντικείμενα για να γίνουν όσα έχει και ο μεγαλύτερος αριθμός και τα καταμετρούν.

Π.χ.

Η διαφορά $15 - 9 = \dots$

Το συμπλήρωμα $9 + \dots = 15$.

1. Βάλτε στην πάνω σειρά μερικές μάρκες και μέτρησε πόσες έβαλες.
2. Βάλτε στην κάτω σειρά λιγότερες μάρκες από την πάνω σειρά και μέτρησε πόσες έβαλες.
3. Μέτρησε τη διαφορά ή το συμπλήρωμα από το τέλος του μικρότερου αριθμού μέχρι το τέλος του μεγαλύτερου.
4. Γράψε τις ενέργειές σου με μαθηματικά σύμβολα.

Η διαφορά

$$\boxed{\quad} - \boxed{\quad} = \underline{\quad}$$

Το συμπλήρωμα

$$\boxed{\quad} + \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

83 Αριθμογραμμές πολλαπλής χρήσης, 10, 20, 50 και 100

Επίπεδο
Α΄ Δημοτικού

Βασικό θέμα - Π.Μ.Α. (Π.Σ.2021)

- Διάταξη αριθμών σε αριθμογραμμές.
- Προσθαφαιρέσεις
(ΠΜΑ: Αρ.Φ.1.9 και 10)

Υλικά - Μέσα

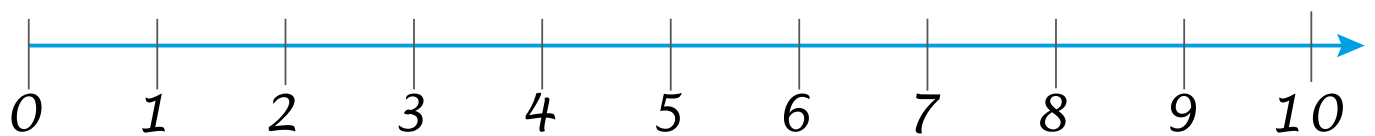
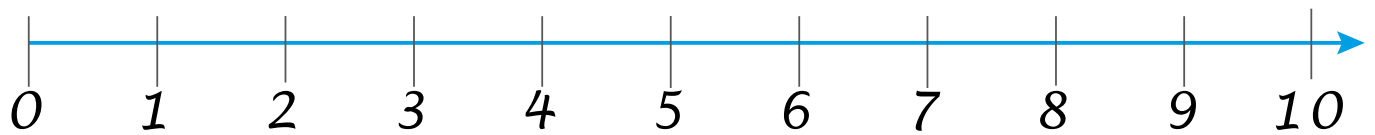
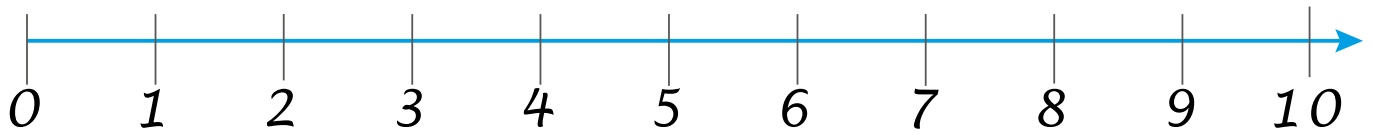
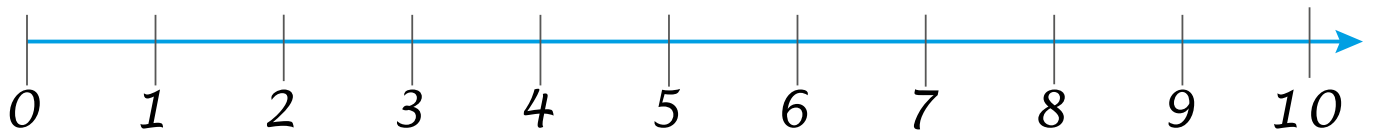
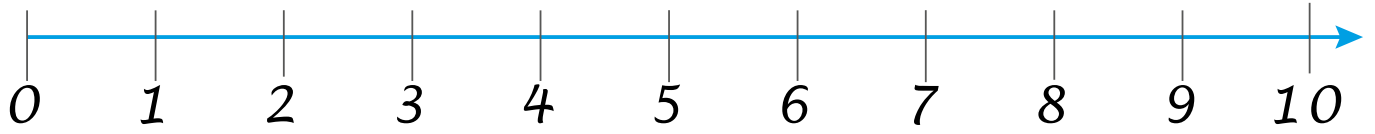
- Φωτοτυπίες φύλλων εργασίας.

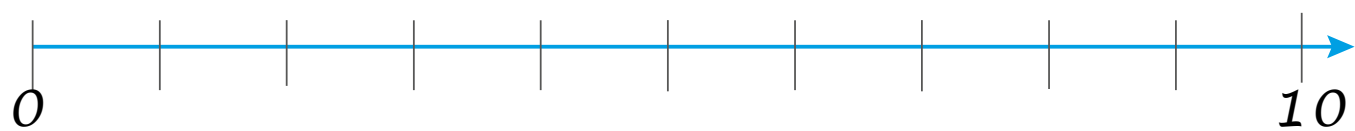
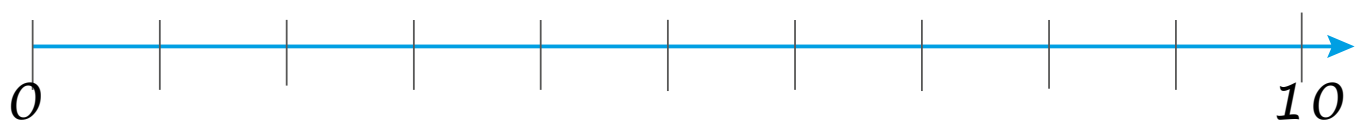
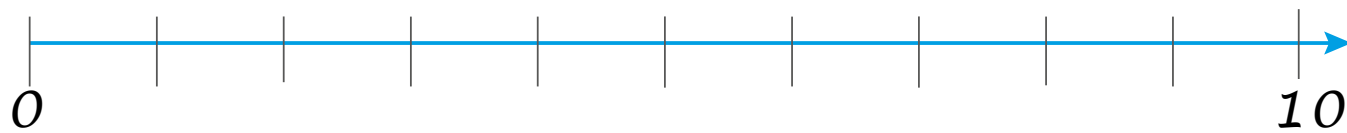
Διδακτική προσέγγιση

Οι μαθητές/τριες προκειμένου να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα της αριθμογραμμής, πρέπει να γνωρίζουν τις ιδιότητές της. Να γνωρίζουν, για παράδειγμα, ότι οι αποστάσεις ανάμεσα στους αριθμούς της ίδιας αριθμογραμμής είναι ίσες, ενώ σε διαφορετικές αριθμογραμμές μπορούν να είναι διαφορετικές, ότι το βέλος της αριθμογραμμής δείχνει τη φορά προς την οποία αυξάνονται οι αριθμοί, ότι δεν είναι υποχρεωτικό η αριθμογραμμή ν' αρχίζει από το μηδέν κ.ά. Το σημαντικότερο όλων, βεβαίως, είναι να εισαχθούν στην αντίληψη ότι η αριθμογραμμή είναι ένα χρήσιμο μαθηματικό εργαλείο.

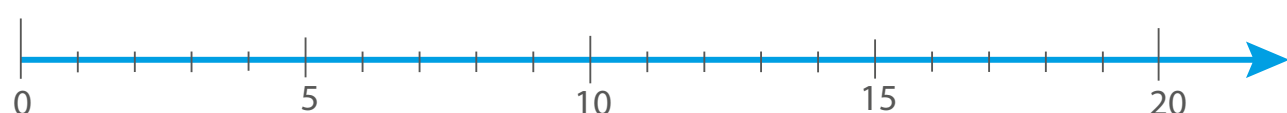
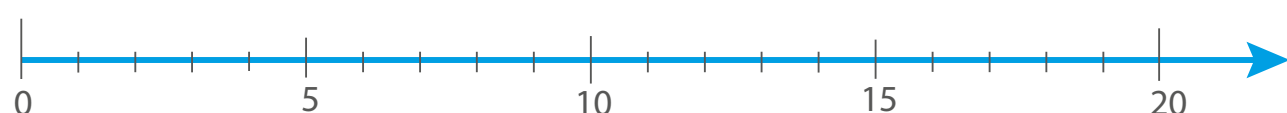
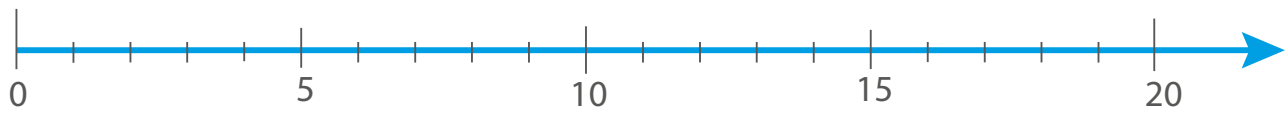
- 83 (α΄ και β΄) Αριθμογραμμές 0 - 10.
- 83 (γ΄) Αριθμογραμμές 0 - 20.
- 83 (δ΄) Αριθμογραμμές 0 - 50.
- 83 (ε΄) Αριθμογραμμές - σελιδοδείκτες μήκους 25 εκατοστών (Χ4).
- 83 (στ΄ και ζ΄) Αριθμογραμμές 0 - 100.

83 (α') Αριθμογραμμές 0 - 10

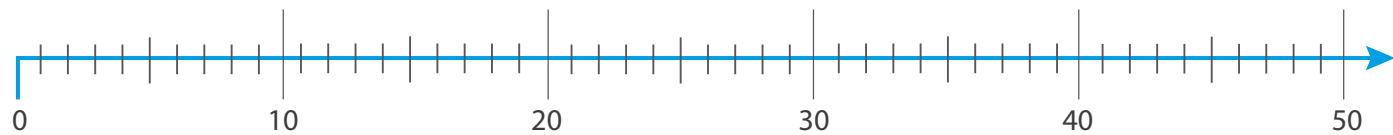
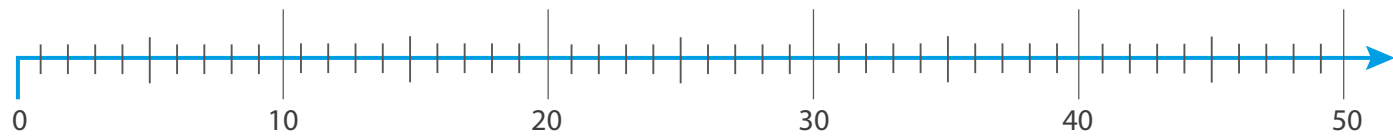
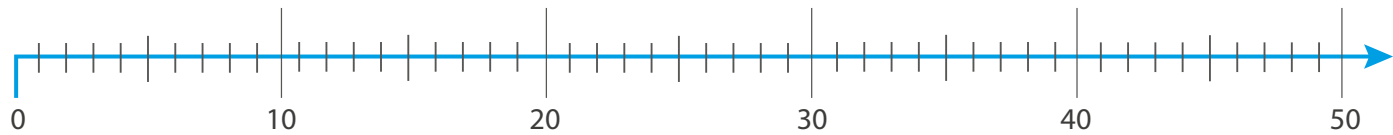
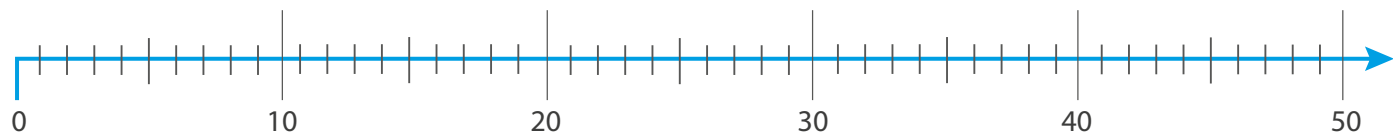
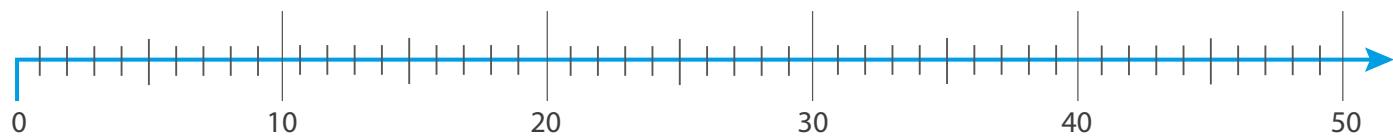
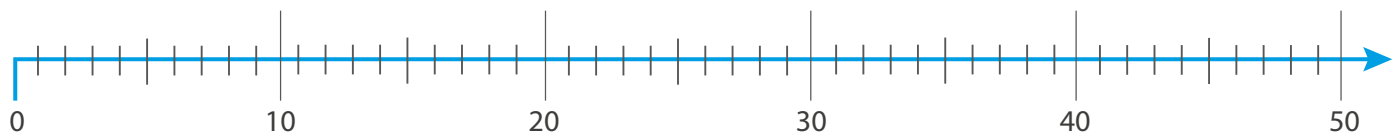

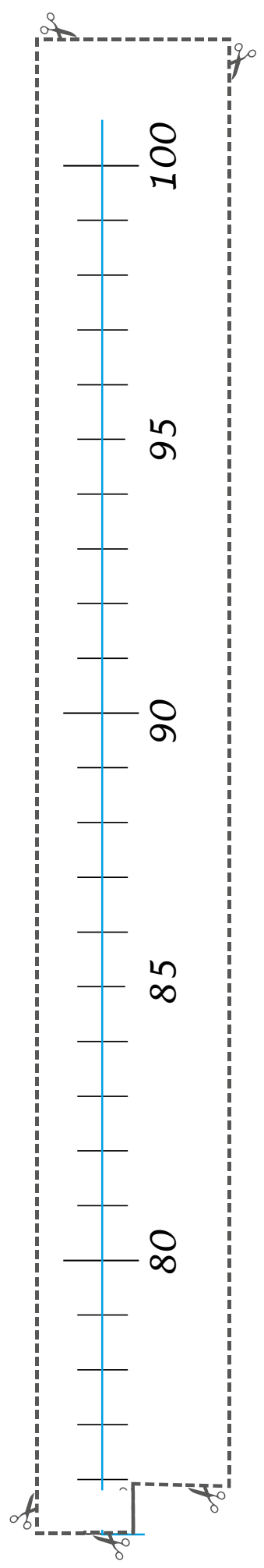
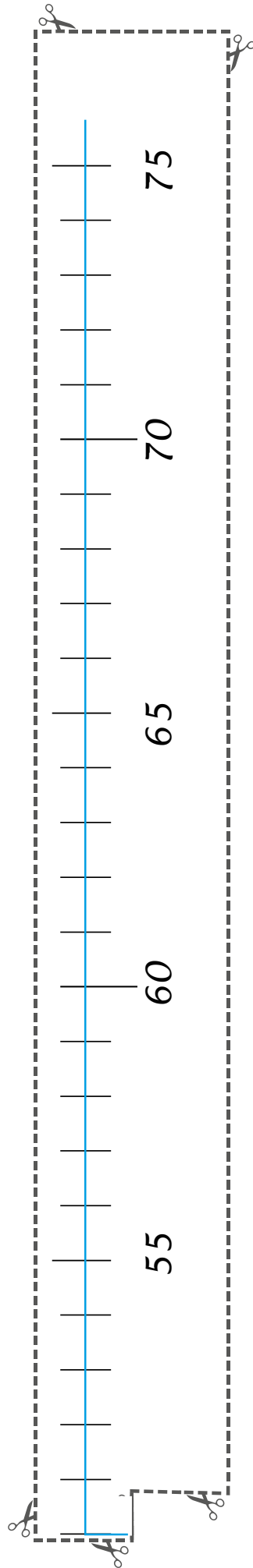
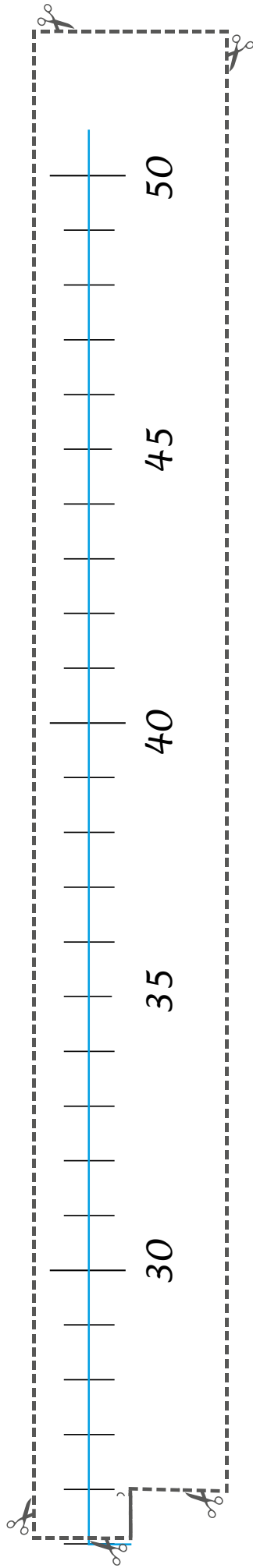
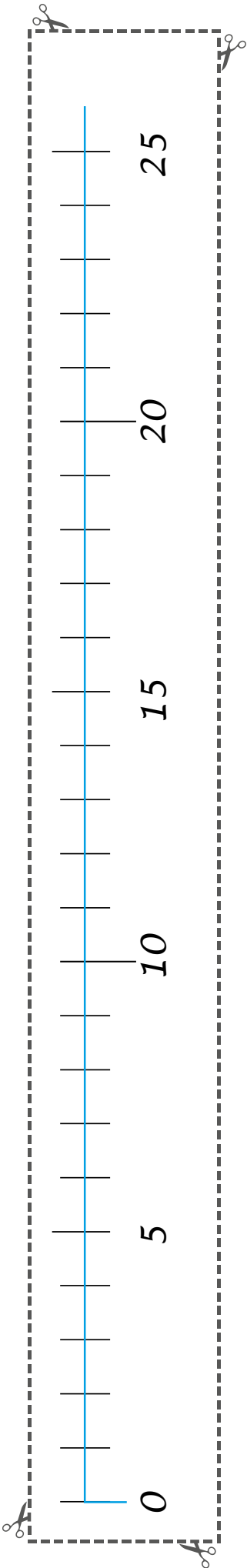

83 (γ) Αριθμογραμμές 0 - 20

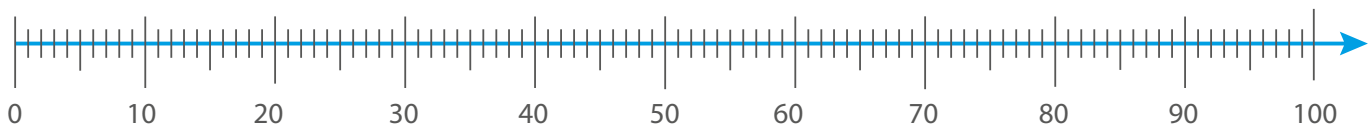
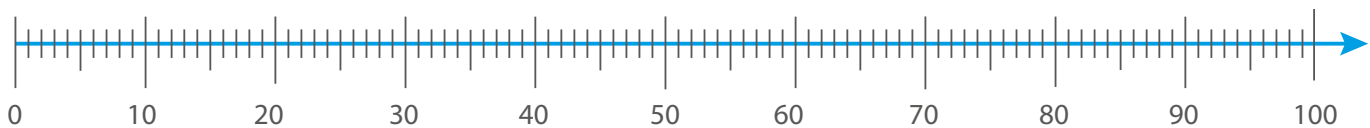
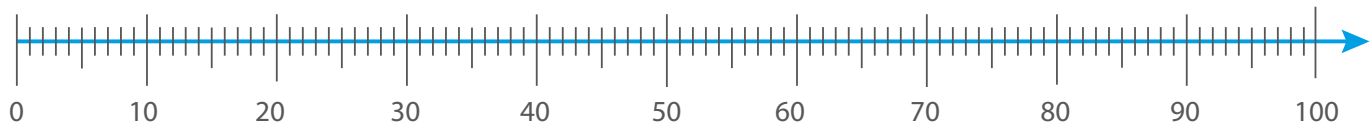
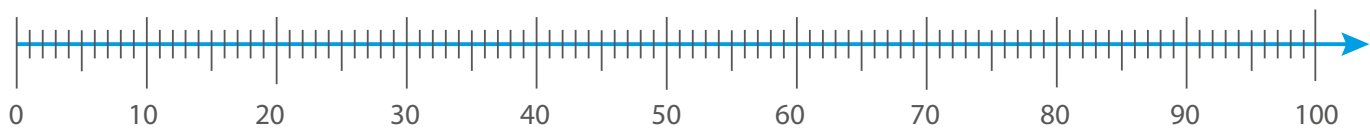
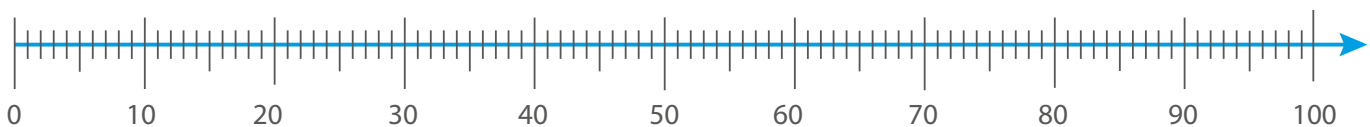
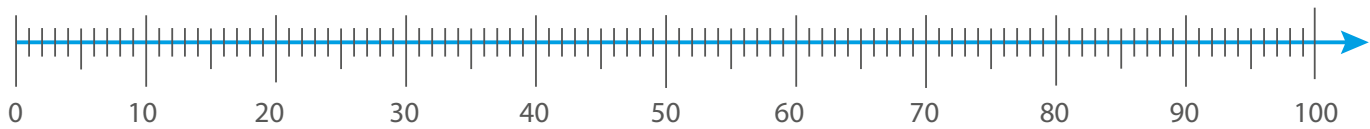
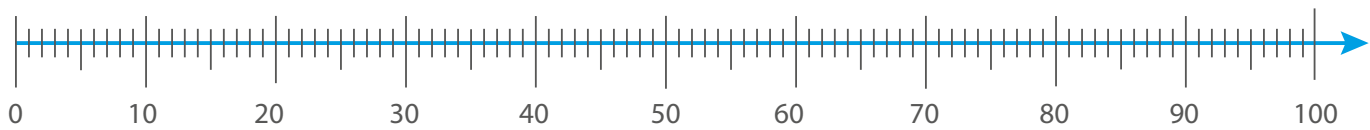

83 (δ') Αριθμογραμμές 0 - 50

83 (στ') Αριθμογραμμές 0 - 100

83 (ζ) Αριθμογραμμές 0 - 100

